

నామోక్షం

అటుకలవీ...
ఇటువకల

ఇల్లు విడిచి వెళ్ళిపోవడమే మార్గమనిపించింది రంగనాథానికి. అవును మరి అంతకన్న ఏం చేస్తాడా పరిస్థితిలో? ఊరు విడిచి ఎరిగిన వాళ్ళందరినీ విడిచిపెట్టి పొట్టచేత్తో పట్టుకొని వెళ్ళిపోవడం తప్ప వేరే శరణ్యం కనిపించలేదు వాడికి.

ఐతే ఎక్కడికని వెడతాడు? ఇంత వికాలతోకంలో వాడికి ఆశ్రయమిచ్చి ఆదరించే నా అన్నవాళ్ళెవరున్నారు?

ఎవరున్నారుమరి? సీతక్కయ్య, రామ్మూర్తిబావా ఒక్కరే దూరంగా చిరుదీపంలా మెరుస్తున్నారు. విశాఖపట్టణంలో సింధియా కంపెనీలో ఏదో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు రామ్మూర్తిబావ! గౌరవంగానే బ్రతుకుతున్నాడు. అతనికి తనపట్ల ప్రేమభిమానాలు ఉన్నాయి. ఆమధ్య వచ్చినప్పుడు తనపరిస్థితికి ఎంతోజాలి పడ్డాడు.

“కష్టపడి చదివి బియ్యే ప్యాసయిపో ముందు! మా కంపెనీలో ఏదైనా ఉద్యోగం ప్రయత్నిద్దాం!” అని అన్నాడు.

ఆపత్నమయంలో అక్కాబావా జ్ఞాపకం రాకదారేముంది? అదేం కర్మమో? ఆ బి. ఏ. రెండవరావూ తనపేరు వెనక తగిలించుకొనే యోగమే దూరమై పోతోంది! అదేలభిస్తేనా? తనకి గౌరవంవున్నా లేక పోయినా వాటికేనా గౌరవం లభించకపోయేదా? కాని యిప్పుడు మంచున్న పశాన తనకో ఉద్యోగం సంపాదించి పెట్టగలడా బావ? ఈ రోజుల్లో ఉద్యోగం అంటే మాటలా?

అంత అదృష్టమే తనమొగాన రాసివుంటే ఇంత అకస్మాత్తుగా ఇల్లు విడిచి బయల్దేరవలసిన అవసరమేముంది? నాన్నమాత్రం ఇంత చీల్కారం చేయవలసిన అవసరమేమాగుంటుంది? ఇంతకీ ఆయన్నుకొని

ఏలాభం? దిక్కుమాలిన జిల్లాపరిషత్ స్కూలు మేష్టరీశిష్యులలో ఎంతకని తనమీద మదుపు పెట్టగలుగుతాడు?

అప్పటికి బి.వి. పరీక్షపీఠాలకనీ, పరీక్షల ఖర్చులకనీ మూడు దఫాలనుంచి యిస్తూనే ఉన్నాడాయో! ఎన్నివందలు ఖర్చయ్యేయోపాపం నాన్నకి! మొదటి చ్చాన్సులోనే లాంగ్వేజెస్ ప్యాసయినట్లుగా ఈ గ్రూపుకూడా ప్యాసయిపోకూడదూ! దేవుడు దయచూపని నిర్వాగుడికి ఆ ఆద్యవ్షం ఎలా కలుగుతుంది ?

పాపం మాట్లాడుకుగాని ఎంత నవతి తల్లైనా చిన్నమ్మకూడా తననీఅక్కయ్యనీ ఎంతో ప్రేమగాపెంచింది. సాధ్యమైనంత ఆప్యాయం గానే చూసేది. కాని తీరాతనకడుపున ఆ ఒక్కనలుసూ కలిగేసరికి ఆమె మనసు మారిపోయినట్లుంది! ఇంతకీ చిన్నమ్మననీలాభంలేదు.

ఏమనుకుంటే ఏం జరుగుతుందికనక! తనకి ఇంటికి యీవేళతో ఋణం తీరిపోయింది. అంత చిన్నచిలిపి విషయంమీద చిన్నమ్మ మహా మూరిలా విరుచుకుపడుతుంటే అభమో శుభమో తెలుసుకోకుండా నాన్న గుమ్మంలోకడుగు పెడుతూనే చేతిలోని గుబ్బిగొడుగుతో వీపు మీదబాదాలా? పశువును బాదినట్లు బాదడానికీతనేంబిన్నాడా? చితకాదా పైగా “ఫోవెడవా చెడలింటున్నావంటవడి తల్లి అనే గౌరవం లేకుండా ఏమిటా గావు కేకలు?” అంటూ రంకెలు వేస్తాడా?

తనా కేకలు వేస్తూంటే తనా చెడ లింటూంటి...

ఏమైతేనేం కాని సమయం కాని సమయంలో ఇల్లువిడచి బయల్దేరవలసి వచ్చింది. బ్రతుకు వెదుక్కుంటూ పోవలసి వచ్చింది రంగనారానికి...

జేబులు తడిమిచూసుకున్నాడు. ఏముంది? ఒక్కపదిపైసల విళ్ళుతగిలింది. నలిగిపోయిన సిగరెట్టూ ఒకటుంది. అవునూ చిన్నమ్మ కూరలు తెమ్మని యిచ్చిన దమ్మిలేవీ జ్ఞాపకం వచ్చింది. చొక్కా చేతి మడతల్లో దాచాడుకదూ! ఇంకేముంది తన దగ్గర! గుండెనిండా ఆవమానం వుంది. మెదడునిండా ఉక్రోశం వుంది.

అందుకే కారవలసిన కన్నీళ్ళుకారుతూనే వున్నాయి. దారి పొడుగునా కళ్ళాపుజల్లుతున్నాయి.

తిన్నగా సూరీడు మాష్టారింటికెళ్లాడు రంగనాథం. “మాష్టారూ! మాష్టారూ!” వేసివున్న వీధి గుమ్మనుంచే పిలిచాడు.

రావోయి రా! మీ మేష్టారు లోపల మొగం కడుక్కుంటున్నారు అన్నారు సుందరమ్మకక్కయ్యగారు తలుపుతీస్తూ.... మేష్టారు రానే

వచ్చారు. మొగం తుడుచుకుంటూ! “ఏబాబూ యిలా వచ్చావు!” అంటూ సహజ మృదుత్వంతో అడిగారు.

వచ్చేముందు మనసులో ఎన్నో అనుకున్నాడు. తీరా ఎదురు పడేసరికి మాట పెగలడంలేదు. తటపటాస్తూ నీళ్ళునమలటంతప్ప ఏమీ అనలేక పోయాడు...

మామూలుగానే అడగాలి. గుండెల్లో గుబులుకుంటున్న అక్రోశం బయటపడకూడదు. కన్నీళ్ళు కనిపించకూడదు. ఇంట్లో ఇంత గొడవ జరిగినట్లు మాష్టారు ఏమాత్రం పసికట్టకూడదు. కొంత కష్టమే అయినా మనసులోలేని గాంభీర్యాన్ని తెచ్చిపెట్టుకున్నాడు రంగనాథం !

“అబ్బే ఏంలేదు మాష్టారు! నాన్న రెండురూపాయలుంటే యిమ్మన్నాడు!” అన్నాడు. అబద్ధం ఆడుతున్నట్టు కనిపించకుండా మొగం క్రిందికి దించుకున్నాడు.

“దానికేమిటోయ్! ఎందుకంత మొహమాటం మనలోమనకీ” అంటూ రెండ్రూపాయలనోటు చేతిలోపెట్టారు. పెడుతూనే అన్నారు “చాలాబాబూ” అని.

“చాలండి!” అనేశాడు రంగనాథం అనాలోచితంగానే! “ఛ్యాంక్యూ మాష్టారూ! వస్తా” అంటూ బయల్దేరాడు.

గుండెగుబులుబలాడుతోంది. చేసిన లెప్పదయ్యంలా వెంటాడు తోంది. దైన్యం వెన్నాడుతోంది. అడుగులు తొందరగా పడుతున్నాయి. ఇంటికికాదు రైలుస్టేషనుకి! ఇంకోగంటలో విశాఖవెళ్ళే ఎక్స్ప్రెస్ వుంది. స్టేషన్ మాడు మైక్కుంది. నడుస్తున్నాడు రంగనాథం! మనసు నిండాభయం మంచిమేష్టారితో అబద్ధమాడినందుకు పశ్చాత్తాపం! ఏం జరుగుతుందో తెలియని ఆందోళన...

“చాలాబాబూ?” అని అంత ఆప్యాయంగా సూరీడుమాష్టారు అడిగినపుడు మరో రెండు రూపాయలు తీసుకుంటే ఏంపోను? తన్ను తనే తిట్టుకున్నాడు రంగనాథం. అమాత్రం సాహసానికే గంగవైద్రు లెత్తిపోయామో మరింత పెద్దఅబద్ధం ఎలాఅడగలడు? ఆలోచనల వేగంలోదారి తరుగుతోంది. ఆలోచనలు! ఎన్ని పుట్టుకొచ్చినా ఒక్కటి తన బాధ కడలేరేదీగాలేదు.

చెప్పా చెయ్యకుండా ఇల్లు విడిచి బయల్దేరాడేగాని తరువాత కర్తవ్యం ఏమిటో తోచిచావడం లేదు. తీరా అక్కయ్య దగ్గరకు వెడితే ‘మీ నాన్నకి చెప్పకుండా ఎందుకు వచ్చావని బావ చీవాట్లు పెడితే !...తాను అనవసర అపవాదు మోయాలని భయపడితే !... “వెళ్ళి చెప్పిరా !...పో” అంటే !

వెళ్ళగానే ఉద్యోగం దొరక్కపోతే? ఎన్నాళ్ళని అక్కా బావా తేరగా తన్ను పోషిస్తారు? అందులోకి విశాఖపట్నంలో బ్రతుకు గడవడం ఎంతకష్టం! పోనీ తన కంతకన్న గత్యంతరం మాత్రం ఏముంది? పొమ్మని నాన్న కసిరి కొట్టినపుడు - సిగ్గు లేకుండా ఎలాపడి వుంటాడు?

ఆలోచిస్తూ... ఆలోచిస్తూ స్టేషనుకు చేరుకున్నాడు రంగనాథం. యధాలాపంగా బుకింగ్ ఆఫీసు దగ్గరకు వెళ్ళాడు. గంట ఆరు చూపు తోంది. అస్తమించిన సూర్యబింబం కనిపించకపోయినా, ఆకాశం జేవురించి వుంది. ఇంకో పన్నెండు నిమిషాలలో విశాఖవెళ్ళి ప్యాసింజరు రావాలి. ఎక్స్ప్రెస్ గంటన్నర లేటు!- బ్లాక్ బోర్డు సమాచార మందించింది. ఆటూ ఇటూ పరికించాడు రంగనాథం. ఎరిగిన మొగ మొక్కటి లేదు. డిక్కెట్టు తీసుకొన్నాడు. పదిపైసలూ డిక్కెట్టూ చేతిలో పెడుతూ బుకింగ్ కర్లర్లు ఎందుకో తేరబారి చూశాడు. ఆ చూపు లెందుకో అతడిని భయపెట్టాయి. గబుక్కున చూపులు దింపు కున్నాడు.

స్టాట్ ఫాంమీద విశాఖ వైపుగా నడుస్తున్నాడు రంగనాథం. ఒళ్ళంతా పూవుల సువాసనలు పూసుకొని తీవిగా నించుంది పున్నాగ చెట్టు. గుడ్డల్లెని కుర్రాశ్శెవరో పున్నాగపూవు లేరుకుంటున్నారు. ఒక డిప్యూయ వెరవ పూవుకాడ నోట్లో పెట్టుకుని బూరా ఊదుతున్నాడు. ఓ మేక పూవు లేరుకుంటోంది. ఒడేసి నములుతోంది. కళ్ళు పార వశ్యంగా తిప్పతూ, తన్నే చూస్తోంది.

అలా చూస్తుంటే గాలికి కదిలిన చెట్టు పూలవాసన లందించింది.

వాసన తగిలేసరికి జేబులో నలుగుతున్న సిగరెట్టు జ్ఞాపకం వచ్చింది. తీశాడు. వంకిర్లుతిరిగింది. బెంచీబల్లమీద సాపుచేసు కున్నాడు. "ఎంత సుఖంగా ఉందామేక?!" అనిపించింది రంగ నాథానికి. వెంటనే మేకనైనా కాకపోతినీ" అని బిగ్గరగా పాడాలని పించింది.

అరటిపళ్ళ వ్యాపారస్తుడి దగ్గరకపోయి సిగరెట్టుకు నిప్పం డించుకున్నాడు. పొగ దట్టంగా లాగుతూ, అటూ ఇటూ తిరుగు తున్నాడు.

పడమటి ఆకాశంలో రంగులు మారుతున్నాయి. పున్నాగచెట్టు నీలిరంగు మేలిముసుగు వేసుకుని హుండాగా నిలచింది.

ప్రళయ భీకరంగా శబ్దాలు చేసుకుంటూ ప్యాసింజరు వచ్చింది. అగింది. దాదాపు ఎదురుగా ఉన్న మూడో తరగతి బోగీలో కెక్కాడు. అదృష్టవశాత్తూ తను కూర్చుండుకో సీటు లభించింది. గుమ్మంప్రక్కనే ఉన్న సీటు. లెవేటి వాసన కొంచెం దుర్బరంగానే వుంది. అయినా కూర్చోడం తప్పలేదు. వేళ్ళు కాలుస్తూనే సిగరెట్టు విసిరేశాడు. బండి ఈల వేసింది. ఒక్క కుదుపు కుదిపింది. హుషారుగా కదల నారంభించింది.

బోగీలో ఎంతమంది ఉన్నా తాను ఒంటరిగానే ఉన్నాడు. ఒంటరితనం అవమానం కన్న భరింపరాని శాపంలాగుంది. సరే, ఏంచేస్తాడు. తీవ్రంగా ఆలోచించుకుంటున్నాడు. భవిష్యత్తు కను చూపు మేరలో ఎక్కడా కనిపించడంలేదు. ఏంచేయాలి? .. ఎలా? ఎలా? ..

బియ్యే అనిపించుకుంటే ఎంతబాగుండేది? అదే అన్ని ఆలో చనలకి ముగింపు. అదే వుంటే తన కీపాట్లు ఎందుకు వస్తాయి. అదే చివరి తెరజార్చే విరక్తి!!

స్టేషన్లు ఒకటొక్కటే విడిచిపెడుతోంది రైలు. కడుపులో ఆకలి దహించుకు పోతోంది రంగనాథానికి. ఎప్పుడో పదకొండుగంటలకు తిన్న పిండాకూడు. ఏమైపోయిందో తెలియదు. లోకమంతటా చీకటి ఆవ రింపుకొంటోంది. చెట్లు చీకటి ముద్దల్లా పేరుకుంటున్నాయి. చెట్లమీద కునుకుతున్న పిట్టలు రైలు వేగానికి కలవరపడి లేస్తున్నాయి.

ఏదో స్టేషను వచ్చింది. చాలాసేపాగింది రైలు. తీరా కదల బోతుండగా ఒకస్థూలకాయుడు ప్రవేశించాడు. ఊతకోల సహాయంతో లోపలికి జరిగాడు. నల్లగా శిలావిగ్రహంలాగున్నాడు. ముఖంనిండా మశూచి గుంటలు.... కనుపాపలు తెల్లగా నున్నాయి. బలంగా ఎత్తుగా ఏస్తాడులాగున్నాడు.

రైలు కదిలింది. ఉన్నంతలో వేగం పుంజుకుంటోంది. అగం తకుడు గొంతునవరించుకున్నాడు. "బాబూ! ఏలినవారు! కళ్ళు రెండూ లేని కబోదినీ... మీరే తల్లి తండ్రి.... చుట్టముక్క కాల్చి పారేసినంత బాబూ నా బ్రతుకు!..." అంటూ కర్రచప్పడు చేసు కుంటూ కదలనారంభించాడు.

ముష్టివాణ్ణి ఆపాదమ స్తకం పరికించాడు రంగనాథం. వాడి ఆకారం నిజంగా భయం కలిగిస్తోంది.

“ఓ దొంగవెధవలు.. అంతా మోసం” అనుకున్నాడు రంగనాథం. ఇంతకీ మీరు గుడ్డివాడేనా? పరీక్షించాలన్న తుంటరి బుద్ధి వుట్టింది. ముష్టివాడు తన ముందునుంచి వెడుతున్నాడు. కాలు అడ్డం పెట్టాడు రంగనాథం. వాడి కాళ్ళు మెలికిపడి ముందుకు తూలాడు. పడిపోబోయాడు ముష్టివాడు. ఆపుకొని నిందొక్కుకున్నాడు.

“బాబూ! గుడ్డివాణ్ణి నాయనా, కాళ్ళు తీసుకోండి బాబులారా” అంటూ దీనంగా ప్రార్థించాడు. చప్పున కాళ్ళ ముజగదీసుకున్నాడు రంగనాథం.

“అకలి బాబూ! అన్నదాతలారా!... అన్నపూర్ణ తల్లి ధర్మం ముష్టివాడు సాగుతున్నాడు. సీటు పొడుగునా ధర్మాత్ములు నయాపైనలు పడేస్తున్నారు. చిట్టచివరి వరకూ వెళ్లి దారి మూసుకుపోవడంతో వెనక్కి మళ్ళాడు గుడ్డివాడు. “అకలి బాబూ!” అంటూనే ఉన్నాడు.

అకలి... ఆవును, లానెప్పుడో తిన్న మెతుకులు అరాయిం పుసు పోయాయి. మర్యాదనుం కాఫీ కూడా లేకపోయింది. అకలి ఏచేస్తోంది. విశాఖపట్నం వెళ్ళేసరికి పదిదాటు తుండేమో! తన గగ్గడ అమాంబాపతూ ఇరవై పైసలే ఉన్నాయి. సిగరెట్టు ముక్క కాథా లేదు. తీరా చేసి సింధియా క్వార్టర్లు వరకూ నడచిపోతే

అక్కయ్య తన కోసం వండి వార్చి పెడుతుందా? దారిలోనే కాస్త ఎంగిలి పడి పోతే!... ఎలా మరి?

గుడ్డివాడు సమీపించాడు. నిజమే వాడుకూర్చి గుడ్డివాడే. తిండిపుష్టి ఉన్నట్టు బలంగానే ఉన్నాడు. తానాకళ్ళన్నవాడే తమకా వివయం వూర్తిగా తెలుసు. గుడ్డివాడి కడుపులో అకలి ఉందోలేదో తనకు తెలియదు. తన కడుపుమాత్రం అకలితో కాలిపోతోంది! కాని ముష్టి వాడికి కళ్ళనిండా గాఢమైన చీకటి! బ్రతుకంతా చీకటి!

తోటి ప్రయాణికులు తన్ను గమనించకుండా క్షాగ్రతపడ్డాడు రంగనాథం! “ఆగలా-అబ్బీ!” హుందాగా, తన పదిపైసల బిళ్ళ గుడ్డి వాడి చేతిలో పడేశాడు. వాడిచేతిలోని ఏదై పయసలబిళ్ళ తీసుకున్నాడు. గుడ్డివాడి చేతిలో గుప్పెడు డబ్బులున్నాయి!

బోగీలో కుసుకుతున్న దీపాఅవెలుతురుతో చేతిలో జ్యుతెల్లగా మెరుస్తోంది. ఎవరూ చూడకుండా జేబులో భద్రంచేసుకున్నాడు రంగనాథం!

గుడ్డివాడు సాగిపోయాడు!

గుడ్డివాణ్ణి అకలి బిచ్చగాణ్ణి చేసింది! మరితన్ని?

అవునా! అకలిమాత్రం అనంతగా ప్రయాణం పోగిస్తోంది! మనుషుల నైతాలు మార్చేస్తోంది!!!

